

REPUBLIKA SRBIJA

**Visoka poslovna škola
strukovnih studija**

Leskovac, Vlade Jovanovića 8

Tel. 016/254–961,
faks: 016/242–536

OSNOVI INFORMATIKE (RAČUNARSTVO I INFORMATIKA)

1. Prvi elektronski računari, koji su se pojavili krajem četrdesetih godina prošloga veka, u početku su korišćeni:

- a) u komercijalne svrhe,
- b) u obrazovne svrhe,
- c) u vojne svrhe.**

2. Termin „računarske nauke“ (computer sciences) odnosi se na:

- a) proizvodnju i povezivanje hardverskih delova računara;
- b) teorijski aspekt arhitekture računara, njihove primene i računarskog softvera;**
- c) praktičnu primenu računara.

3. Termin „informatika“, koji je najpre korišćen kao sinonim za automatsku obradu podataka, potekao je iz:

- a) francuskog jezika,**
- b) engleskog jezika,
- c) nemačkog jezika.

4. Obrada podataka se može posmatrati kao skup aktivnosti kojima se vrši:

- a) memorisanje podataka,
- b) transformacija podataka u informacije,**
- c) pretraživanje relevantnih informacija.

5. Pronalazač logaritmara je:

- a) Vilijem Outred,**
- b) Džon Neper,
- c) Blez Paskal.

6. Ocem prve računske mašine, koja je mogla da sabira i oduzima unete brojeve, smatra se:

- a) Gotfrid Vilhelm fon Lajbnic,
- b) Blez Paskal,**
- c) Vilijem Barouz.

7. Prvi uspešni mehanički kalkulator koji je mogao da sabira, oduzima, množi i deli napravio je:

- a) Vilhelm Šikard,
- b) Čarls Havijer Tomas,**
- c) Vilijem Barouz.

8. Prvu računsku mašinu koja je bila dovoljno pouzdana za rad u bankama konstruisao je:

- a) Žozef Mari Žakar,
- b) Čarls Bejbidž,
- c) Vilijem Barouz.**

9. Prvom mašinom sa programiranim automatskim radom smatra se:

- a) paskalina,
- b) abakus,
- c) **Žakarov automatski razboj.**

10. Engleski matematičar Čarls Bejbidž izumeo je:

- a) **diferencnu mašinu,**
- b) logaritmar,
- c) **analitičku mašinu.**

11. Osnivač korporacije IBM (International Business Machines) bio je:

- a) Čarls Havijer Tomas,
- b) **Herman Holerit,**
- c) Alan M. Turing.

12. Računar Colosus projektovao je, 1941. godine:

- a) Konrad Cuze,
- b) Vanever Buš,
- c) **Alan M. Turing.**

13. Prvi uspešan elektronski računar opšte namene bio je:

- a) ABC (Atanasoff–Berry Computer),
- b) **ENIAC (Electronic Numerical Integrator and Computer)**
- c) SSEC (Selective Sequence Electronic Calculator).

14. Ključna karakteristika prve generacije računara bilo je korišćenje _____
kao aktivnih elemenata. (vakuumskih cevi)

15. Druga generacija računara zasnovana je na _____.
(tranzistorima).

16. Glavno tehnološko unapređenje računara treće generacije bila je primena
_____.
(integrisanih kola)

17. Pod superračunarima se obično podrazumevaju računari čija je konstrukcija zasnovana na:

- a) fon Nojmanovoj arhitekturi,
- b) sekvensijalnoj obradi podataka,
- c) **paralelizaciji računarskog procesa.**

18. Prvi mikroprocesor proizведен je:

- a) 1968,
- b) **1971,**
- c) 1974.

19. Prvi mikroprocesor proizvela je kompanija:

- a) **Intel,**
- b) IBM,
- c) Motorola.

20. Zaokruži imena dvojice ljudi koji su konstruisali računar Apple I, a kasnije osnovali kompaniju Apple Computers:

- a) Stiv Džobs,
- b) Ed Roberts,
- c) Stiven Voznjak,
- d) Klajv Sinkler.

21. Prvi računar zasnovan na grafičkom radnom okruženju (grafičkom korisničkom interfejsu) bio je:

- a) Commodore 64,
- b) Lisa,
- c) Apple Macintosh.

22. Prvi personalni računar kompanije IBM, pod nazivom IBM PC, predstavljen je:

- a) 1965,
- b) 1971,
- c) 1975,
- d) **1981.**

23. Prvi personalni računari bazirani na procesoru Pentium pojavili su se:

- a) 1985,
- b) 1989,
- c) **1993,**
- d) 1995.

24. Sa stanovišta primene računare možemo podeliti na računare

namene i računare namene.
(opšte) **(specijalne)**

25. Za označavanje fizičkih uređaja računarskog sistema koristi se termin _____, dok se za programe po kojima računar radi koristi termin _____.
(hardver) **(softver)**

26. Jedinice spoljne memorije dele se na jedinice sa _____ i jedinice sa
pristupom.
(direktnim)
(sekvencialnim)

27. Softver se može podeliti na:

_____,
(operativne sisteme)
_____, i
(sistemske softver)
_____.
(aplikacione programe).

28. Nauka koja se bavi proučavanjem interakcije čoveka i mašine naziva se:

- a) ekologija,
- b) **ergonomija,**
- c) ergologija,
- d) ekonomija.

29. Statički deo memorije, koji može samo da se čita, označava se kao:

- a) RAM,
- b) DRAM,
- c) ROM,**
- d) SRAM.

30. Vrlo brza memorija koja se nalazi u samom procesoru ili uz njega naziva se:

- a) EPROM,
- b) keš (cache),**
- c) bafer.

31. Za razmenu podataka između procesora i memorijskih lokacija koristi se:

- a) adresna magistrala,
- b) magistrala podataka,**
- c) kontrolna magistrala.

32. RS–232 ili asinhroni portovi poznatiji su pod nazivom:

- a) serijski portovi,**
- b) paralelni portovi,
- c) PS2 portovi.

33. Za označavanje lokalne računarske mreže koristi se akronim:

- a) WAN,
- b) WWW,
- c) LAN,**
- d) VPN.

34. Pod operativnim sistemom u užem smislu danas se podrazumeva:

- a) mikrokod (microcode),
- b) jezgro (kernel),**
- c) omotač ili lјuska (shell).

35. Puno ime datoteke sastoji se od:

- a) imena jedinice na kojoj se datoteka nalazi,**
- b) puta (staze) do datoteke,**
- c) atributa datoteke,
- d) imena datoteke.**

36. Za brisanje znaka koji se nalazi levo u odnosu na cursor koristi se taster:

- a) Delete,
- b) Backspace,**
- c) Home.

37. Za resetovanje računara koristi se kombinacija tastera:

- a) Ctrl+C,
- b) Ctrl+Pause/Break,
- c) Ctrl+Alt+Del.**

38. Prva verzija MS Windows-a pojavila se:

- a) 1985,**
- b) 1990,
- c) 1995.

39. Prva verzija operativnog sistema Windows NT pojavila se:

- a) 1990,
- b) 1993,**
- c) 1998.

40. Imena datoteka i foldera u novijim verzijama operativnog sistema Windows mogu sadržati:

- a) do 8 znakova,
- b) do 100 znakova,
- c) do 255 znakova.**

41. Olakšavanje razmene podataka među programima u operativnom sistemu Windows omogućeno je mehanizmom zajedničkog područja za programe koji je nazvan:

- a) desktop,
- b) klipbord,**
- c) taskbar.

42. Prilikom rada sa više programa u operativnom sistemu Windows, za prelazak iz jednog prozora u drugi koristi se kombinacija tastera:

- a) Ctrl+Alt,
- b) Alt+Tab,**
- c) Alt+Win.

43. Prilikom istovremenog označavanja većeg broja datoteka ili foldera u operativnom

sistemu Windows koristi se taster _____, ako su datoteke (folderi) koje treba
(Shift)
označiti u nizu, odnosno taster _____ ako datoteke (folderi) koje treba označiti
(Ctrl)
nisu u nizu.

44. Za premeštanje foldera ili datoteka iz jednog foldera u drugi u operativnom sistemu Windows koriste se komande:

- a) Copy + Paste,
- b) Cut + Paste,**
- c) Shift + Insert.

45. Pre pojave Windows-a, najrašireniji operativni sistem na personalnim računarima bio je:

- a) UNIX,
- b) MS-DOS,**
- c) CP/M.

46. Zamenski (džoker) znaci su:

- a) @ i #,
- b) * i ?,**
- c) § i &.

47. Beline na stranici između ruba teksta i odgovarajuće ivice papira, koje ograničavaju pravougaoni prostor na papiru unutar koga se piše tekst nazivaju se:

- a) fusnotama,
- b) marginama,**
- c) okvirima.

48. Deo teksta otkucan između dva pritiska na taster Enter (Return) naziva se:

- a) zaglavje,
- b) poglavlje,
- c) pasus (paragraf),**
- d) rečenica.

49. Skup znakova (slova, brojeva, simbola) koji imaju iste vizuelne karakteristike naziva se:

- a) stil,
- b) pasus,
- c) font.**

50. Uobičajene veličine slova za kucanje teksta su:

- a) 10, 11 i 12 pt,**
- b) 14, 18 i 24 pt,
- c) 24, 36 i 48 pt.

51. Prilikom tzv. „slepog kucanja“, ruke se nalaze u osnovnom redu a prsti leve ruke na osnovnim slovima:

- a) q, w, e, r;
- b) a, s, d, f;**
- c) j, k, l, č;
- d) a, b, c, d.

52. Za kucanje samo velikih slova treba uključiti odgovarajuću opciju pritiskom na taster:

- a) Tab,
- b) Caps Lock,**
- c) Scroll Lock.

53. Tačka umetanja se, unutar jednog reda, pomera na početak reda pritiskom na:

- a) Ctrl+Home
- b) Home**
- c) Backspace.

54. Prilikom označavanja teksta u programu Microsoft Word, za označavanje jedne reči potrebno je _____ puta uzastopno pritisnuti levi taster miša a za označavanje jednog pasusa
(dva)

(paragrafa) potrebno je _____ puta uzastopno pristisnuti levi taster miša.
(tri)

55. Prilikom označavanja teksta u programu Microsoft Word, za označavanje jedne rečenice koristi se pritisak na levi taster miša u kombinaciji sa tasterom _____.
(Ctrl)

56. Za poništavanje akcije koristi se komanda:

- a) Redo,
- b) Undo,**
- c) Restore.

57. Komunikacioni medijumi se obično dele na _____ i _____.
(kablovske) (bežične)

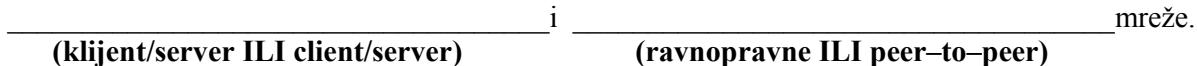
58. Od kablovskih komunikacionih medijuma najveći kapacitet imaju:

- a) koaksijalni kablovi,
- b) optički kablovi,**
- c) upredene parice (UTP).

59. Za povezivanje računara putem klasičnih telefonskih linija koristi se komunikacioni uređaj koji se zove:

- a) mrežni adapter,
- b) modem,**
- c) ruter.

60. Prema odnosu među čvorovima u mreži, mreže se mogu podeliti na

61. Komunikacioni put između dva čvora u mreži naziva se:

- a) veza,**
- b) topologija,
- c) protokol.

62. Kada u topologiji mreže postoji centralni čvor na koji su povezani svi drugi čvorovi, ovakva topologija se naziva:

- a) centralizovana,
- b) zvezdasta,**
- c) topologija magistrale.

63. Kada je u topologiji mreže svaki čvor povezan sa dva susedna čvora, tako da veze čine kružnu konfiguraciju, ovakva topologija se naziva:

- a) paralelna,
- b) hibridna,
- c) prstenasta.**

64. Čvorovi u mreži mogu da komuniciraju međusobno putem _____ i _____
veza. **(fizičkih)** **(logičkih)**

65. Najčešći način za upravljanje komunikacijom i kontrolu saobraćaja u topologiji magistrale i zvezde je:

- a) prsten sa žetonom (token ring),
- b) ernet (ethernet),**
- c) intranet.

66. U ISO/OSI referentnom modelu za otvorenu međusobnu komunikaciju, sloj koji opisuje komunikacioni put između čvorova preko fizičkog kanala, okvire poruke za prenos, proveru integriteta primljene informacije i sl. naziva se:

- a) fizički sloj,
- b) sloj povezivanja,**
- c) sloj sesije.

67. U ISO/OSI referentnom modelu za otvorenu međusobnu komunikaciju, sloj koji uspostavlja logički put između čvorova, adresira i rutira poruke naziva se:

- a) mrežni sloj,
- b) transportni sloj,
- c) sloj aplikacije.

68. Lice koje upravlja radom mreže naziva se:

- a) operator,
- b) administrator,**
- c) integrator.

69. Za zaštitu mreže od nedozvoljenog pristupa spolja koristi se:

- a) ruter,
- b) zaštitni zid (firewall),**
- c) server.

70. Preteča Interneta bila je mreža pod nazivom:

- a) USENET,
- b) ARPANET,**
- c) BITNET.

71. Grupa mreža i računara na Internetu pod jedinstvenom administrativnom kontrolom i održavanjem naziva se:

- a) domen,**
- b) intranet,
- c) servis.

72. Skup komunikacionih protokola na kojima se bazira Internet naziva se:

- a) SMTP,
- b) TCP/IP,**
- c) HTTP.

73. Servis koji omogućava pretraživanje Interneta korišćenjem grafičkog korisničkog interfejsa naziva se:

- a) Telnet,
- b) World Wide Web,**
- c) Finger.

74. Lokalne računarske mreže koje koriste iste TCP/IP protokole i alate kao Internet, ali nisu povezane na njega nazivaju se:

- a) ernet,
- b) intranet,**
- c) ekstranet.

75. Najstariji i najrasprostranjeniji servis na Internetu je:

- a) FTP (File Transfer Protocol),
- b) e-mail,**
- c) IRC (Internet Relay Chat).

76. Program za elektronsku poštu koji je uključen u operativni sistem Windows zove se:

- a) Outlook,
- b) Outlook Express,**
- c) Internet Explorer.

77. Folder u koji se smeštaju pristigle poruke elektronske pošte zove se:

- a) Drafts,
- b) Inbox,**
- c) Outbox.

78. Komanda kojom se primljena poruka elektronske pošte prosleđuje na drugu adresu glasi:

- a) Reply,
- b) Reply All,
- c) Forward.**

79. Projekat World Wide Web (WWW) zamišljen je i razvijen u:

- a) Nacionalnoj fondaciji za nauku (NSF),
- b) Evropskoj laboratoriji za nuklearnu fiziku (CERN),**
- c) Agenciji za napredne istraživačke projekte (ARPA).

80. Projektom razvoja World Wide Web-a (WWW) rukovodio je:

- a) Vilijam Gejts,
- b) Tim Berners Li,**
- c) Stiv Džobs.

81. Internet servis koji se najbrže razvija je:

- a) e-mail,
- b) World Wide Web (WWW),**
- c) FTP (File Transfer Protocol).

82. Izraz „hipertekst“ uveo je, 1965. godine:

- a) Venever Buš,
- b) Ted Nelson,**
- c) Tim Berners Li.

83. Nesekvencijalni fragmenti teksta u hipertekstu povezani su međusobno pomoću pokazivača nazvanih:

- a) čvorovi,
- b) linkovi,**
- c) navigatori.

84. Proces kretanja kroz hipertekst dokument naziva se _____ a za

(navigacija ILI krstarenje)

čitanje ovakvih dokumenata koriste se posebni programi koji se nazivaju

(brauzeri ILI browser-i)

85. Bilo koja kombinacija teksta, dvo i trodimenzionalne grafike (crteža, dijagrama, planova, tehničkih crteža itd.), fotografija, zvuka, animacija i videa u jednom dokumentu naziva se

(multimedija)

86. Ujedinjavanje koncepta hiperteksta sa multimedijalnim sistemima dovelo je do nastanka

(hipermedije)

87. Veza koja ukazuje na delove dokumenta koji se nalaze na drugom računaru naziva se:

- a) multiveza (multilink),
 - b) superveza (superlink),
 - c) hiperveza (hyperlik).

88. Protokol koji se koristi za prenos hipertekst dokumenata skraćeno se označava kao:

- a) FTP,
 - b) HTTP,
 - c) URL.

89. Program za navigaciju (brauzer) koji je sastavni deo operativnog sistema Windows zove se:

- a) Netscape Communicator,
 - b) Internet Explorer,**
 - c) Hyper Terminal.

91. Elektronska enciklopedija koju je izradila kompanija Microsoft poznata je pod nazivom:

- a) Encarta,
 - b) Britannica,
 - c) Wikipedia.

92. Jedan od najpoznatijih programa za multimediju koji je sastavni deo operativnog sistema Windows zove se:

- a) Windows Movie Maker,
 - b) Windows Media Player,**
 - c) Real Player.

93. Osnovni program bez koga računar ne može ništa da radi zove se

(operativni sistem)

94. Kombinacija tastera Ctrl+C predstavlja prečicu za komandu _____ a Ctrl+V za komandu _____.

(Copy)
(Paste)

95. Koliko bajtova ima u jednom megabajtu?

$$2^{10} \times 2^{10} = 2^{20} \text{ ili } 1024 \times 1024 = 1.048.576$$

96. Prvim programerom smatra se _____.
(Ada Bajron)

97. Za označavanje greške u programima koristi se termin _____.
(bag ili bug)

98. Veličina slova izražava se u tačkama ili pointima (pt). Koliko tačaka približno ima u jednom milimetru?

(3)

99. Sa gledišta autorskih prava na tržištu se mogu naći programi koji su:

- a) _____, **(vlasništvo proizvodača ILI proprietary software)**
- b) _____ i **(deljeni ILI shareware)**
- c) _____ **(javni ILI freeware ILI public domain)**

100. Programi koji služe za korišćenje različitih perifernih jedinica i drugih uređaja nazivaju se

_____ **(veznici ILI drajveri)**